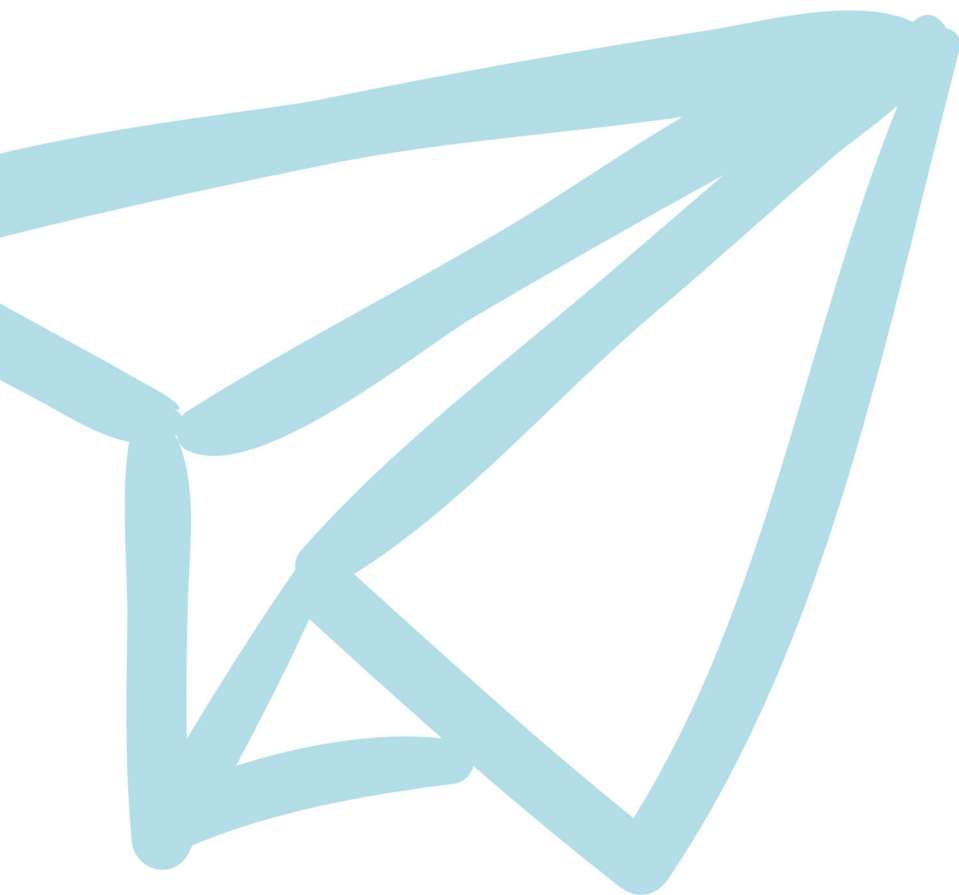

2021

Memòria d'Activitats

fundació
femarec

ÍNDEX MEMÒRIA D'ACTIVITATS 2021

Detall dels ajusts concedits per la Fundació Femarec 2020 / 2021.....pàg. 43

ANNEX 1.

Descripció Projecte FER+SA GRAN

(Servei d'envelliment saludable de les persones amb discapacitat).....pàg. 44 a 51

ANNEX 2.

Descripció Projecte SAO DISCAPACITATS

(Servei d'Anàlisi de l'Ocupabilitat en persones amb discapacitat).....pàg. 52 a 63

ANNEX 3.

Descripció Projecte ESPAI DE LES FAMÍLIES.....pàg. 64 a 70

ANNEX 4.

Descripció Projecte CENTRE DE DIA DE SALUT MENTAL.....pàg. 71 a 80

ANNEX 5.

Descripció Projecte TEATRE SOCIAL.....pàg. 81 a 85

DISTRIBUCIÓ DE L'AJUT CONCEDIT

DETALL DELS AJUTS CONCEDITS 2021	240.171,60 €
---	---------------------

DESTÍ DE L'INGRÉS	IMPORT €	ANNEX NÚM.
FER+SA GRAN	28.800,00 €	<i>ANNEX 1</i>
SAO DISCAPACITATS	129.871,60 €	<i>ANNEX 2</i>
ESPAI DE LES FAMÍLIES	28.000,00 €	<i>ANNEX 3</i>
SERVEI DE SUPORT I REHABILITACIÓ EN SALUT MENTAL	36.500,00 €	<i>ANNEX 4</i>
TEATRE SOCIAL	17.000,00 €	<i>ANNEX 5</i>
IMPORT TOTAL 2021	240.171,60 €	

DETALL DELS AJUTS CONCEDITS 2020	178.671,60 €
---	---------------------

DESTÍ DE L'INGRÉS	IMPORT €
FER+SA GRAN	21.440,59 €
SAO DISCAPACITATS	95.376,03 €
ESPAI DE LES FAMÍLIES	21.440,59 €
SERVEI DE SUPORT I REHABILITACIÓ EN SALUT MENTAL	27.914,39 €
TEATRE SOCIAL	12.500,00 €
IMPORT TOTAL 2020	178.671,60 €

ANNEX 1

Fer+Sa Gran

Memòria justificativa de l'actuació

RESUM DEL PROJECTE EXECUTAT

La totalitat de les nostres persones usuàries treballadores tenen discapacitat intel·lectual i/o trastorn mental sever, col·lectiu que envelleix més ràpid que la resta i que pateix abans els canvis que dificulten seguir treballant amb la mateixa eficiència. No obstant, l'activitat laboral els és indispensable, ja que es constitueix com l'eix central del seu procés de socialització. Per això, juntament amb les dificultats legals per obtenir la jubilació anticipada, cal treballar per pal·liar certs efectes de la vellesa.

Així, la nostra idea és dur a terme un programa d'actuacions transversals i complementàries a l'activitat laboral dels usuaris i de les usuàries, així com un seguiment individual que tingui especial cura del seu procés d'envelliment que, en qualsevol cas, els i les ajudi a arribar a l'edat de prejubilació en bones condicions així com que puguin continuar oferint un bon rendiment durant la seva activitat laboral.

OBJECTIUS PREVISTOS

L'objectiu principal és aconseguir que els i les treballadores amb discapacitat intel·lectual, trastorn mental i/o discapacitat física del Centre Especial de Treball arribin amb un rendiment acceptable a la seva edat de jubilació o pre-jubilació, tot endarrerint els efectes de l'envelliment i el conseqüent abandonament de l'activitat laboral.

A nivell més específic:

- U Endarrerir els efectes de l'envelliment i el conseqüent abandonament de l'activitat laboral disminuint les baixes laborals relacionades amb l'envelliment.
- U Potenciar la implicació per part del propi/a usuari/ària participant en el seu procés d'envelliment.
- U Augmentar el treball en xarxa.
- U Conservar les habilitats manipulatives i la psicomotricitat fina, habilitats necessàries per desenvolupar de manera correcta moltes de les activitats laborals que desenvolupen els usuaris/àries del servei
- U Recuperar o reeducar funcions cognitives superiors, ja que, en diferent mesura, la discapacitat i/o malaltia psiquiàtrica provoca un deteriorament cognitiu important (dificultats d'atenció i memòria, problemes en el llenguatge, dificultats en l'orientació espacial i temporal...).
- U Millorar els hàbits d'autonomia personal i d'autocura, perquè la persona sigui conscient de la importància de la higiene personal, de seguir un estil de vida saludable, d'assolir una major participació en tasques de la llar i de millorar el coneixement i interès del seu entorn sociocultural.

PERSONES BENEFICIÀRIES

Les persones beneficiàries d'aquest projecte han estat 104 persones treballadores majors de 45 anys del nostre CET amb discapacitat intel·lectual (limitació de la intel·ligència que afecta l'individu a tots els nivells, des de dificultats lleus a l'hora de la comprensió de conceptes fins a greus dificultats cognitives que poden obstaculitzar la seva capacitat d'adaptació al medi), trastorn mental (alteració temporal o permanent de tipus emocional, cognitiu i/o del comportament que afecta les funcions mentals, dificultant l'adaptació de la persona a l'entorn social i cultural) i/o discapacitat física, totes elles amb un grau igual o superior al 33%, segons el certificat expedit per l'Institut Català d'Assistència i Serveis Socials (ICASS).

Pel que fa a les seves característiques demogràfiques específiques, parlem de perfils diversos d'homes i dones, amb una edat compresa entre els 45 i el 50 anys, amb diversos tipus de discapacitat (intel·lectual, trastorn mental sever, discapacitat física i sensorial) d'entre el 33% i superior al 65%. Un 35% són dones i el 65%, homes. En la majoria dels casos es tracta d'usuaris/àries que han assolit l'objectiu d'estar integrats sociolaboralment, que han tingut cobertes durant anys l'àrea laboral i, paral·lelament, moltes altres dimensions de la qualitat de vida (dimensió interpersonal, dimensió social, benestar econòmic i altres). Tot i que es considera ja que a partir dels 45 anys les persones amb discapacitat comencen a presentar símptomes de deteriorament, és a partir dels 50 que són més evidents i invalidants. Amb la disminució del pressupost, inicialment vam plantejar-nos reduir el nombre de persones ateses a les majors de 50 anys. Amb l'aparició de la pandèmia i el confinament, finalment, les actuacions s'han ajustat de tal manera que no ha calgut reduir el nombre de beneficiàries del projecte, sinó que la reducció pressupostària s'ha adaptat a la concentració del projecte en menys temps.

Pel que fa als aspectes laborals:

- U Disminució del ritme i precisió del treball.
- U Menor destresa.
- U Major fatiga.
- U Menor motivació.
- U Increment de baixes laborals per malaltia.
- U Pèrdua de facultats superiors: memòria, atenció, orientació espaciotemporal.
- U Disminució de reflexos.
- U Augment del risc d'accidents laborals.

I respecte als canvis en trets de personalitat:

- U Major irritabilitat i canvis freqüents d'humor.
- U Disminució del nivell de tolerància a la frustració.
- U Aparició de trets de tipus neuròtic: angoixa, fòbies, obsessions.
- U Apareixen i s'intensifiquen dificultats de relació amb els i les companyes.
- U S'accentuen els trastorns conductuals.
- U Els trets i conseqüències dels trastorns psicòtics associats es manifesten amb més intensitat.

ACTIVITATS REALITZADES

ACTIVITAT 1

Entrevistes de caràcter individual per valorar el procés rehabilitador, les quals dirigeix el professional corresponent segons cada cas. En el cas de les usuàries amb transtorn mental l'entrevista va a càrrec d'un psicòloga; en el cas dels usuàries amb discapacitat física, discapacitat intel·lectual i discapacitat sensorial l'entrevista la durà a terme una treballadora social, o un pedagog, o una educadora social. S'estableixen els objectius inicials, pactats amb els propis beneficiaris del projecte. Periodicament s'avalua la consecució d'objectius, reformulant els mateixos o fixant-ne de nous adaptant-los sempre a les necessitats individuals de cada usuari/ària. Es fa també un treball coordinat amb la família, els referents laborals i la xarxa de salut en cas de necessitat.

ACTIVITAT 2

Dins del programa de salut s'ha realitzat una xerrada sobre sexualitat, per treballar els aspectes relacionats amb gaudir saludablement de la mateixa.

ACTIVITAT 3

Taller de grup d'expressió corporal i Relaxació. Atenent a les diferents capacitats de les treballadores s'han establert 2 grups diferents per treballar l'expressió corporal i la relaxació. Cada grup té una durada diferent, un grup té una durada de 1 hora i l'altre grup de 1h i 30 minuts.

L'activitat es divideix en dues parts clarament diferenciades, una part es completament activa i a través de diferents exercicis treballen la propiocepció del propi cos i l'ús del mateix com a catalitzador d'emocions i generador d'endorfines; i una part més tranquil·la on mitjançant la relaxació donen per finalitzada l'activitat, entrant en un estat de benestar i pau per afrontar la setmana i on aprenen diferents recursos valuosos per afrontar moments puntuals d'estrès.

ACTIVITAT 4

Es realitza una valoració del deteriorament cognitiu d'aquelles persones usuàries de les que es té una sospita de pèrdua significativa de funcions bàsiques. Amb aquest objectiu, es va iniciar l'administració del Test CAMDEX-DS (Prueba de Exploración Cambridge Revisada para la Valoración de los Trastornos Mentales).

ACTIVITAT 5

Escala Inico – Feaps S'aplica a totes les usuàries de forma anual i valora aspectes de qualitat de vida, també permet fer comparacions respecte l'any anterior per poder plantejar uns objectius adaptats a cada usuària.

Aquesta enquesta ens permet obtenir una visió global de la qualitat de vida d l'usuària i poder traçar un pla d'actuació pactat amb la propia persona per aconseguir una implicació i apoderament de la propia participant.

ACTIVITAT 6

L'any 2021 vam iniciar l'activitat de Lectura fàcil. Aquesta activitat s'ha inclòs com una eina que ha permès oferir una oportunitat de millorar la situació i satisfacció laboral en treballadores que per condicions físiques no poden seguir desenvolupant posicions més exigents.

L'Accessibilitat cognitiva inclou la necessitat d'adaptar i validar textos i documents que vagin dirigits a persones amb dificultats cognitives. A través d'aquesta activitat, s'ha començat a formar persones validadores en lectura fàcil que realitzen la tasca de valorar i acerditar que els textos adaptats son accessibles i comprensibles per a les persones amb més dificultat.

ACTIVITAT 7

Taller centrat en millorar l'accessibilitat del col·lectiu a les noves tecnologies (ús mòbil, internet) . Es tracten d'unes sessions tant pràctiques com teòriques però incidin sobretot en a la part pràctica , per tal d'assegurar que els coneixements donats estan assolits . S'han enfatitzat l'aprenentatge d'aquelles aplicacions que poden ser d'utilitat per l'autonomia dels participants i s'ha treballat també amb els riscos que comporta fer-ne un mal ús.

Enmarcat en l'àmbit de noves tecnologies en el mes de setembre vam rebre la visita dels Mossos d'Esquadra que van dur a terme una xerrada sobre seguretat digital i xarxes socials

AVALUACIÓ I RESULTATS

A nivell cognitiu i de reminiscència:

- U Conscienciació d'envelliment i detecció de dificultats pròpies d'aquest.
- U Conscienciació de la necessitat d'ajuda professional en l'envelliment.
- U Manteniment de les funcions cognitives bàsiques per evitar el deteriorament.

En l'àmbit relacional:

- U Manteniment o creació d'una xarxa social diferent al recurs laboral de la qual disposen al CET.

En l'àrea d'autocura i hàbits saludables:

- U Realització regular d'exercici físic de manteniment.
- U Adquisició d'hàbits de postura corporal correctes.
- U Adquisició d'hàbits d'alimentació saludable.

Pel que fa a l'autonomia personal:

- U Manteniment d'autonomia personal respecte dels cuidadors.
- U Presa de decisions de manera autònoma.
- U Maneig autònom de situacions quotidianes.
- U Responsabilitat en tasques de la llar.

En relació a l'àrea artística:

- U Manteniment d'activitats en el temps lliure

A partir de les tasques productives de productes més artesanals, les usuàries treballadores expressen una major motivació i satisfacció amb el treball desenvolupat i amb el propi reconeixement.

A partir de l'escala INICO-FEAPS: evaluación Integral de la Calidad de Vida de personas amb discapacidad Intelectual o del desarrollo, es valoren les dimensions de benestar físic, benestar emocional i relacions interpersonals, com a indicadors de la qualitat en aquestes àrees, directament relacionades amb la intervenció que es desenvolupa en el projecte. A més a més també s'obtenen puntuacions en les dimensions d'autodeterminació, drets, inclusió social, desenvolupament personal i benestar material. De l'anàlisi de les dades generals s'extreu que la mitjana de les puntuacions obtingudes de les persones majors de 45 anys és la més baixa si es tenen en compte els trams d'edat, per sobre dels grups de persones menors de 30 anys, i del tram dels 30 als 45 anys. En el col·lectiu de persones amb discapacitat. Les dones obtenen puntuacions lleugerament inferiors als homes. Les

dimensions amb menors puntuacions són les de benestar físic i inclusió social, mentre que els resultats reflexen que els millors nivells de qualitat de vida es perceben en les àrees d'autodeterminació i drets.

La valoració del projecte és molt positiva, en especial pel que fa a la pròpia percepció dels beneficis que obtenen tant del seguiment individual com de les activitats complementàries.

Amb totes les accions s'observa un millor desenvolupament de les persones usuàries en l'activitat laboral. Totes elles perceben que poden afrontar de manera més satisfactòria i amb menys càrrega la totalitat de la jornada.

A nivell global, la majoria de les persones usuàries presenten baixes laborals freqüents associades que dificulten el treball continuat i constant de rutines i hàbits.

RECURSOS EMPRATS

L'equip queda configurat pels següents professionals:

- U 2 educadors socials: encarregats de dur a terme les sessions grupals previstes.
- U 1 psicòleg: persona encarregada d'ajudar al conjunt de treballadors-usuaris a assolir els objectius laborals i socials continguts en el seu projecte individual.
- U 1 psiquiatra: supervisa tècnicament l'equip professional
- U 1 treballador social: intervé amb els referents familiars i sobre l'entorn familiar de l'usuari.

Pel que fa als mitjans tècnics que fan possible la continuïtat del projecte general de Femarec i que es posen a disposició d'aquest projecte, es tracta del nou local que Femarec disposa al carrer Torrent de l'Estadella, 46.

En aquest espai es divideixen les diferents seccions productives del Centre Especial de Treball, i també inclou diverses aules per a impartir formació, oficines, despatxos per al treball dels professionals, i el Servei de Suport i Rehabilitació en Salut Mental.

Per a la correcta realització d'aquest projecte, a banda de les pròpies zones de treball, s'han utilitzat per una banda, despatxos on els professionals es reuneixen amb les persones usuàries per realitzar les entrevistes individuals, i per altra, sales i aules on els participants a les activitats i xerrades grupals han desenvolupat les diferents activitats còmodament.

Per últim, també estan els materials dels quals ja disposa Femarec per tal de desenvolupar l'activitat del CET, tots ells destinats a la realització dels diferents serveis que s'ofereixen: camions, furgonetes, toros, bidons i contenidors metàl·lics, carretons, bàscules, equips de soldadura, compressors, trepants, elevadors manual, utilitatge divers, material d'oficina...

VIABILITAT I SOSTENIBILITAT

Les persones amb discapacitat intel·lectual i/o trastorn mental presenten una sèrie de trets que dificulten la continuïtat de la seva activitat laboral a una edat menys avançada que el conjunt de la població, provocant el seu abandonament. Cal destacar que el cessament de l'activitat laboral equival a un procés de jubilació amb conseqüències negatives de tota mena per a la persona: baixa autoestima, pèrdua de relacions socials, pèrdues econòmiques, etc.

És cert que la legislació vigent contempla algunes previsions que faciliten la jubilació de treballadors i treballadores amb discapacitat, però no són suficients i en certs casos no es possibilita l'accés a la mateixa a les persones usuàries de Femarec, mentre que en altres els perjudica econòmicament pel que fa a la quantia de la seva pensió, la qual cosa és especialment perjudicial per a aquestes persones perquè el seu salari és lleugerament superior al Salari Mínim Interprofessional.

En qualsevol cas, la nostra experiència ens ha demostrat que, en la majoria dels casos, tot i que l'edat mínima per poder beneficiar-se dels drets de jubilació és de 52 o 56 anys per graus de discapacitat superiors al 65% o al 45% respectivament, no poden accedir-hi gairebé fins passats els 60 anys tot i que les seves capacitats físiques es van reduint notablement ja a partir dels 45-50 anys, amb els conseqüents perjudicis per a la salut i esperança de vida.

A més, cal apuntar que la via de la incapacitat permanent tampoc és la solució. Ja s'ha intentat diversos cops sense èxit en la major part dels casos, ja que no es concedeix pel fet que mèdicament no s'aprecia un canvi o empitjorament en la patologia preexistent. En definitiva, l'edat desitjable per accedir a la jubilació de la major part dels treballadors i de les treballadores amb discapacitat es troba en la franja d'edat que va dels 50 als 60 anys, però en la pràctica no resulta possible.

ANNEX 2

SAO Discapacitats

Memòria justificativa de l'actuació

RESUM DEL PROJECTE EXECUTAT

El Servei d'Anàlisi de l'Ocupabilitat i Atenció Social (SAO) s'ha executat per a 27 persones amb discapacitat. Aquest és un projecte que aborda d'una manera personalitzada la inserció laboral a través d'itineraris personalitzats d'inserció: la persona participant, juntament amb la tècnica d'inserció de referència, treballa els elements que puguin dificultar o facilitar la recerca i/o manteniment d'un treball. També inclou la promoció d'actuacions de prospecció de mercat de treball per facilitar la inserció laboral.

Hi ha persones que, per determinades raons específiques, necessiten un tipus d'atenció diferenciat del de la formació convencional i, per això, cal complementar-la amb programes i serveis que permetin un itinerari personalitzat d'inclusió social i laboral tenint presents tots els sistemes que afecten la persona, factors que afecten la seva ocupabilitat, tant si actuen com a barreres com si ho fan com a facilitadors, per treballar a fons amb l'objectiu d'incrementar les seves possibilitats d'èxit en el camí de la inserció sociolaboral.

OBJECTIUS PREVISTOS

L'objectiu del SAO per a persones amb discapacitat és analitzar la situació personal i sociolaboral de les persones participants per a procurar-hi una millora continuada de l'ocupabilitat mitjançant un projecte professional personalitzat que asseguri la seva inserció social a curt termini i una millora de l'ocupació a mig termini.

Pretenem que les persones participants assoleixin els següents objectius específics:

- En l'àmbit dels coneixements: Identificar capacitats i limitacions personals que serveixin per poder definir el seu perfil professional i identificar les competències professionals i adaptar-les a l'entorn laboral.
- En l'àmbit de les habilitats: Adquirir i/o recuperar les habilitats de comunicació personals i de relació amb els altres i fer un ús adequat dels recursos de l'entorn, fomentant l'alfabetització informàtica i l'acostament a la comunitat.
- En l'àmbit personal: Millorar l'autoestima, seguretat i comunicació, acceptar les limitacions i valorar les capacitats personals i respectar els acords definits a les tutories.

- En l'àmbit de la inserció laboral: Descriure i fer un ús adequat de diferents tècniques i canals de recerca de feina, l'accés a les noves tecnologies, etc; discriminar sectors i àmbits de treball amb possibilitats d'inserció; adquirir i/o recuperar les habilitats i actituds necessàries per a la integració social i laboral; i dissenyar un projecte sociolaboral, autoavaluar i prendre decisions per a noves reformulacions.

PERSONES BENEFICIÀRIES

Les persones beneficiàries d'aquest projecte han estat 27 persones amb discapacitat i/o trastorn mental amb un grau de discapacitat reconegut igual o superior al 33%. L'àrea d'actuació ha estat majoritàriament la ciutat de Barcelona, tot i que hi ha hagut gran incidència en tota la comarca a causa de l'àmplia trajectòria de Femarec i la seva coordinació amb la xarxa assistencial.

Respecte les persones participants, les seves característiques són diverses: tenen entre 25 i 55 anys, el seu nivell d'estudis sol ser primari o secundari majoritàriament, tenen diversos tipus de discapacitat (intel·lectual, TMS, física, sensorial o bé més d'una tipologia alhora) del 33% al 70%.

ACTIVITATS REALITZADES

La majoria de les activitats que es plantegen per a aquest projecte són grupals, però cal tenir en compte que no totes les persones poden fer un treball en grup ja que requereixen d'una atenció més individualitzada per garantir l'adquisició dels continguts. Per tant, per a aquells casos que es consideri convenient, es farà un itinerari amb més o menys treball individual.

Totes les activitats es veuran reforçades per tutories de seguiment, amb l'objectiu de:

- U Comprovar la consecució dels objectius previstos.
- U Identificar els possibles nous objectius laborals i si aquests estan adaptats a la realitat.
- U Reconduir l'itinerari i d'establir nous acords d'activitat.
- U Derivar a recursos (formatius, socials, etc.) en cas de detectar necessitats.

Com veurem a continuació, el servei es desenvolupa en quatre fases.

També cal dir que, de forma transversal, incidim en l'acompanyament de la persona usuària durant tot el procés d'inserció. De forma específica, utilitzem les tutories personalitzades introduint conceptes, orientacions, etc., que de manera grupal no poden treballar. Es tracta de donar suport a la tasca d'inserció que realitza la pròpia persona, establint amb la persona usuària un clima de confiança i de compromís que faciliti el seu creixement i maduració.

En els casos en què aquesta tingui dificultats per accedir a un lloc en el mercat laboral, es potencien les accions específiques que siguin necessàries per a la realització del seu projecte, reorientant, quan sigui necessari, cap a un altre perfil professional.

Així mateix, no podem oblidar que tan important és obtenir una feina com mantenir-s'hi i millorar-la. La formalització de la contractació s'entén com un moment clau en la intervenció amb la participant del projecte, que reclama un seguiment molt acurat, on mantenim un contacte més directe amb els serveis socials assistencials i els professionals de referència que porten el cas per a poder coordinar l'acció. Aquest seguiment es realitza durant un període indeterminat i segons les característiques específiques que presenta cada cas. La usuària pot contactar quan ho necessiti amb la persona tècnica-tutora per fer-li consultes, comentaris, etc. al mateix temps que la persona tècnica/tutora manté contactes de seguiment amb l'empresa contractant. Igualment, la tècnica-tutora manté tutories periòdiques amb la usuària, per analitzar el desenvolupament de la inserció i resoldre conjuntament les incidències que puguin presentar-se com adaptació, conflictes amb les companyes, canvis d'horari, etc., realitzant, d'aquesta manera, un seguiment continuat.

La intensitat de l'atenció de les participants és única per a cada persona, atès que tant el disseny de l'itinerari individual com la pròpia capacitat per afrontar-lo depèn de les barreres i característiques personals. De la mateixa manera, la tècnica-tutora s'encarrega d'intensificar l'atenció segons el cas. No obstant això, es tracta de vincular les participants en el projecte com a mínim en 10 sessions individuals i 6 de grupals, procurant arribar a una mitjana de 50h per participant (30h d'atenció grupal i 20h d'individual).

Fase 1: fase de selecció, acollida i valoració

La fase 1 està dividida en tres actuacions diferenciades, però totalment lligades i vinculades entre si:

- U **Selecció**, correspon a la captació de les participants i ha de ser òptima i de qualitat per a garantir la idoneïtat del servei per aquesta persona. La finalitat és conèixer la persona, les seves expectatives, motivació i compromís, així com la seva capital competencial. Per a això, cal recollir informació des dels diferents sistemes, treballar en xarxa amb els agents de referència i/o família, explicar la metodologia i accions de el servei i posar en evidència les nostres i les seves obligacions i compromisos.
- U **Acollida**, la participant ja ha estat seleccionada per entrar al programa i, per tant, aquesta actuació té com a objectiu conèixer la persona des de la seva funcionament psicosocial (comportaments, competències, creences, motivacions, relacions i actituds), establir les bases per a la vinculació i adherència al procés de capacitació sociolaboral, i comparar la informació obtinguda en la fase de selecció, fent èmfasi en el capital competencial. Es duu a terme a partir d'accions grupals, encara que, en el cas de les persones que s'incorporin al llarg de el programa, es farà de forma individual.

- **Valoració**, és el resultat de l'observació realitzada durant la selecció i l'acollida i és on la participant, juntament amb la tècnica, fa una autoavaluació de les seves fortaleces i aspectes a millorar. Aquesta valoració, que es fa a nivell individual, permet dissenyar el pla individual d'inserció, que incorpora un pla de desenvolupament competencial, amb l'objectiu de dibuixar el camí cap a l'èxit personal i professional. Es consensua amb les referents i, si és el cas, amb la família.

Fase 2: fase d'intervenció

Té com a objectiu apoderar a nivell personal i professional per tal d'aconseguir la integració social i laboral de la persona participant, objectiu general del servei. El punt de partida de les accions a desenvolupar serà el pla individual d'inserció i pla de desenvolupament competencial dissenyat durant la primera fase. En aquesta fase, es realitzaran accions grupals (troncals, sumatòries, complementàries i accions positives) i accions individuals (tutories).

Independentment de les característiques del col·lectiu, i tal com hem explicat anteriorment, totes les accions que la configuren es basen en l'aprenentatge significatiu i el treball per competències ocupacionals, de forma mixta amb accions presencials i virtuals.

Es planteja un mètode actiu, interactiu, participatiu i que fomenta un espai cooperatiu. Aquest mètode combina la transmissió d'informació amb la vivència personal fonamentada en l'aprenentatge transversal i significatiu.

Aquesta fase consisteix en tres actuacions diferenciades, però totalment lligades i vinculades entre si:

- U **Tu Pots** és el punt d'inici de la intervenció i es tracta d'un conjunt d'activitats dissenyades perquè la persona pugui posar en joc, identificar i desenvolupar competències transversals vegada que s'endinsa, fent èmfasi en la perspectiva de gènere, en tres processos: un procés d'autoconeixement i de coneixement del món des de l'àmbit laboral, familiar i d'oci, un procés de presa de consciència que la imatge és una eina de comunicació i facilitadora de relacions socials no estereotipades, i un procés de connexió, vinculació i de reflexió de com soc jo i les exigències de mercat, de quines són les pròpies barreres i quins els facilitadors del procés d'inserció ocupacional.
- U **Pots Treballar** és la continuïtat per establir un vincle de relació entre l'autoconeixement (Tu Pots) i el que serà el procés de recerca de feina (Cerca feina). L'objectiu és elaborar i treballar les diferents eines que la participant utilitzarà durant el procés de recerca de feina, com és el cas del currículum, a partir de tots els aspectes treballats a Tu Pots, incorporant una anàlisi profunda de les funcions treballades i competències adquirides, al llarg de la trajectòria laboral i personal (currículum formal i ocult), a través les tècniques de la història de vida i el currículum mòbil per introduir la importància d'adaptabilitat i flexibilitat del currículum vitae.

- U **Cerca feina** té com a objectiu aconseguir que la persona vinculi, connecti i contextualitzi els aprenentatges adquirits durant el Tu Pots en el món laboral. Per fer-ho, hi ha quatre línies d'actuació: CV 2.0 accions que permeten a la persona definir una marca diferenciadora, dissenyar un CV creatiu; el MOU-TE, que són accions que permeten mobilitzar la persona, que surti de la seva zona de confort, fent ús de la xarxa de transport públic; L'ESPAI DE RECERCA DE TREBALL, que són accions que permeten treballar l'adaptabilitat del currículum, buscar ofertes de feina i fer autocandidatures i el VENDRE'S, que són accions que permeten adquirir confiança i seguretat en un mateix per defensar la seva autocandidatura en un procés de selecció.

És important mantenir el contacte amb les referents i/o família de la persona participant.

Fase 3: manteniment

Té com a objectiu acompanyar en l'adaptació a el lloc de treball, garantir el manteniment de la feina, vetllar per la igualtat d'oportunitats entre homes i dones i per a la detecció de senyals d'assetjament sexual i/o per raó de sexe, mitjançant coordinacions entre persones, la xarxa de suport i l'empresa on treballa.

Aquesta fase contempla dues actuacions:

- U **El seguiment post-inserció**, que és l'acompanyament a la persona inserida, centrat a aconseguir el manteniment del lloc de treball, donant suport i assessorament tant a la participant com a l'empresa que l'ha contractat.
- U **El treball amb suport**, que és un servei per al manteniment de la inserció laboral de les persones amb més dificultats, facilitant i articulant els compromisos i el suport necessaris perquè puguin aconseguir la seva plena integració a l'empresa ordinària, sigui en l'execució de les tasques o bé en el sistema de relacions incloses en el treball.

Fase 4: tancament i valoració de la intervenció

Té com a objectiu analitzar i avaluar els resultats obtinguts en relació amb els objectius previstos; avaluar com ha estat el procés en la consecució dels seus objectius; constatar el recorregut de la persona participant dins de el programa/servei, des de la seva vivència; valorar el grau de satisfacció general el programa/servei; la seva participació, i derivar-la a d'altres recursos si és el cas; reflexionar sobre la metodologia i els continguts de el programa/servei des d'una visió reflexiva i crítica, enfocada als aspectes de millora.

El tancament es pot dur a terme en moments diferenciats: quan finalitza el programa, quan la persona causa baixa per algun motiu determinat, o quan es produeix una derivació a un recurs més idoni a les seves necessitats.

Cal destacar que, des de l'inici de la pandèmia de la Covid-19, a Femarec hem activat el coneixement i ús de les eines digitals. Ara, els serveis i programes que executa Femarec combinen sempre la presencialitat amb la virtualitat, assegurant l'atenció social als col·lectius atesos i capacitant en l'ús d'eines telemàtiques que milloren les seves possibilitats d'èxit. De la necessitat n'hem fet una nova oportunitat.

En totes les activitats presencials garantim sempre les mesures de prevenció de la Covid-19, mantenint en tot moment la distància entre les persones usuàries, l'ús de mascareta homologada, així com la higienització i ventilació dels espais de manera periòdica.

AVALUACIÓ I RESULTATS

Tots els nostres serveis han treballat les habilitats socials aplicades a l'entorn laboral essent aquestes extrapolables a qualsevol situació social. La resposta de la persona professional, per exemple, per a l'adquisició de tècniques assertives, ha estat la mateixa independentment de l'origen de la problemàtica.

Cal destacar, també, que a aquest serveis es dirigeixen persones que no es troben dins dels circuits de la xarxa pública dels serveis socials, per causa de no haver realitzat una demanda expressa o que consideren que no estan encara necessitats de fer-ho, tot i la seva situació i dificultats per trobar una feina. En canvi, en tenir a la nostra entitat com a referent de servei d'ocupació, sí que s'hi dirigeixen i així entren al procés de recerca de la seva inserció sociolaboral, i si és necessari, des de Femarec se les deriva als serveis socials corresponents.

En general, les accions que hem desenvolupat tenien la finalitat d'aconseguir millorar l'ocupabilitat de les persones participants per poder aconseguir la seva inserció sociolaboral, que com a conseqüència de les circumstàncies que envolten la seva situació, es troben amb nombroses dificultats per accedir al mercat laboral i per adquirir els coneixements tècnics i les habilitats socials que en aquest es requereixen.

Més específicament, aquest objectiu es concreta en analitzar la situació personal, social i laboral de cada una de les persones seleccionades per participar amb la finalitat de dissenyar un projecte personalitzat que asseguri la seva inserció laboral a curt termini, una millora de l'ocupabilitat i, en conseqüència, de la situació personal i social, a mig i llarg termini.

En relació a l'objectiu general dels programes, cal dir que el resultat final que considerem que s'ha aconseguit, és que el col·lectiu de persones beneficiàries dels projectes han obtingut una formació que els ha permès readaptar les seves habilitats socials al nou context laboral, facilitant d'aquesta manera la seva inserció laboral a curt termini, i la millora de les condicions socials dins la comunitat a mitjà i llarg termini.

Concretament, els resultats específics que hem obtingut són els que es descriuen a continuació:

- U S'ha implementat una intervenció sistèmica de la persona amb l'objectiu de fer una integració i transformació, a través dels diversos prismes abordats, tant a les accions grupals com a les individuals.
- U S'ha dissenyat un itinerari d'inserció personalitzat amb el 100% de les persones, tenint en compte les seves potencialitats i limitacions respecte a la inserció sociolaboral mitjançant la elaboració conjunta del pla individual d'inserció i el pla de desenvolupament competencial.
- U S'ha propiciat que la persona sigui més activa del seu procés, fent que dissenyi el seu propi pla de desenvolupament competencial per facilitar la identificació i interiorització de les competències.
- U S'han facilitat, a les persones participants, eines per incrementar la capacitat de desenvolupar les seves competències sociolaborals, així com potenciar per tal de definir, construir i dur a terme una capçalera amb la seva trajectòria professional i de vinculació social.
- U S'han proposat espais i grups de suport per a la participació personal de la participació amb la resta de companyes. També s'han dut a terme dinàmiques grupals amb la finalitat d'afavorir la inclusió de totes les persones del grup, respectant les seves especificitats i partint de la seva pròpia experiència.
- U S'ha fet incidència en descobrir els aspectes motivacionals i d'interès propis de les persones usuàries i en donar eines per al seu propi descobriment.
- U S'ha propiciat l'autoconeixement en termes de discapacitat, de forma que els ha permès ser més conscients de les limitacions, però també dels recursos dels que disposen, per generar oportunitats majors d'inserció sociolaboral.
- U S'ha procurat sensibilitzar les persones que participen a l'àmbit del medi ambient i la prevenció de riscos laborals i psicosocials.
- U S'ha conscienciat, fomentat i format les persones que participen en l'ús de les noves tecnologies a llarg de tot el procés, utilitzant elements essencials del seu procés de canvi.
- U S'ha aplicat una intervenció en les persones participants que han assumit un rol actiu i han actuat com a investigadores i les persones professionals, com a facilitadores del procés de canvi de persona.

- U S'ha utilitzat l'autoavaluació en totes les fases del procés, això ha permès que cada persona hagi estat conscient del moment en el que es trobava durant el disseny de desenvolupament competencial per aconseguir els objectius pactats. Promovent una visualització tangible i mesurable de les accions necessàries per arribar a l'objectiu.
- U S'ha agrupat a les persones participants segons el seu perfil professional i les seves necessitats en els tallers grupals de cerca de feina. Així, s'ha fomentat la cooperació i el treball en equip, a més de resoldre els dubtes específics sobre l'ocupació demandada, així com tractar els requisits sol·licitats a l'oferta de feina amb l'objectiu d'augmentar la comprensió i el significat dins del context del mercat laboral i competencial.
- U S'ha dotat de competències ocupacionals a les persones participants a través de les TAC, aprofitant les eines a l'abast i l'ús de les tecnologies.
- U S'han realitzat els seguiments individuals i col·lectius, per part de les persones preparadores laborals, del procés de canvi de la persona, a través de l'observació constant per facilitar la consciència de l'adquisició o no dels continguts impartits.
- U S'ha mantingut oberta a la Borsa de Feina per a totes les persones participants al programa en procés de recerca de feina, ja sigui per la situació d'ocupació o pel procés de millora d'ocupació.
- U S'ha dut a terme un seguiment i valoració de les candidatures presentades i s'han assumit i resolt els dubtes i problemes que han anat sorgint al llarg de la relació establerta.
- U S'ha dut a terme un procés de prospecció generalitzada i específica relacionat amb les característiques de les persones participants, així com un seguiment i acompanyament d'aquests dins de l'entorn laboral, amb l'objectiu d'aconseguir la sensibilització i la participació de les empreses juntament amb les entitats que duen a terme un projecte d'inserció.
- U S'ha propiciat i recolzat la inserció i el manteniment del lloc de treball, fomentant la col·laboració d'empresaris, associacions i entitats a la zona d'augment de la igualtat d'oportunitats, així com oferint fórmules d'intermediació i suport a les persones en l'àmbit laboral.
- U S'ha efectuat un seguiment posterior a la inserció de les persones que han aconseguit la inserció laboral, amb l'objectiu de facilitar la seva integració en el mercat ordinari i vetllar pel manteniment del lloc de treball, proporcionant les eines i els recursos necessaris per a la realització de les corresponents tasques.
- U S'ha pogut establir un interlocutor efectiu en l'empresa, responsable del benestar i l'adaptabilitat de la persona treballadora en el seu lloc de treball i de la integració d'aquesta en la política empresarial, així com amb els companys i companyes.
- U S'ha establert una xarxa de coordinació amb els referents assistencials de les persones participants i/o entitats derivadores i amb famílies quan ha estat necessari per a la intervenció. Així mateix, s'han donat a conèixer els recursos de la xarxa assistencial per la superació de noves situacions que impliquen la implicació dels diferents agents en el procés d'inserció.

- U S'ha procurat que totes les famílies de les persones que participen s'involucrïn en el procés de millora de l'ocupabilitat i integració sociolaboral dels seus familiars.
- U S'han consensuat i coordinat, juntament amb la xarxa social, assistencial i les empreses, les accions a dur a terme un cap amb la finalitat de millorar i fer més eficaç la intervenció, així com assumir en la mesura de possible i en major grau, els objectius individuals establerts per cada persona participant.

En definitiva, valorem com a molt positiu el desenvolupament del servei i entenem que també ha resultat molt satisfactori per les persones beneficiàries que han vist propiciada la seva integració laboral i, per tant, social i cultural.

RECURSOS EMPRATS

Els **recursos humans** de Femarec que han estat involucrats directament en el desenvolupament del projecte provenen de diferents àmbits professionals, creant així un equip multidisciplinari:

- U Persones tècniques-tutores (psicòlogues, pedagogues, educadores i treballadores socials), amb una experiència mínima de dos anys amb persones amb discapacitat.
- U Treballadores socials, amb experiència en el col·lectiu i un coneixement ampli de la xarxa de serveis socials.
- U Psicòlogues, amb àmplia experiència professional amb aquest col·lectiu.
- U Responsable de Programes d'Inserció amb experiència en l'àmbit de la inserció i orientació laboral.

A més, el projecte ha comptat amb la col·laboració d'una sèrie de professionals de suport que no participen en l'atenció directa de la persona usuària, però que ho fan intervenint en diversos aspectes imprescindibles per a garantir la continuïtat del projecte:

- U Equip de Projectes
- U Equip de Comunicació
- U Àrea jurídica
- U Departament TIC
- U Àrea Administrativa

Femarec es troba a Torrent de l'Estadella, 46 de barri de Bon Pastor a Barcelona. Les seves **instal·lacions** ocupen un espai semi-industrial de 15.000 m2 que compleix la normativa vigent de PRL, Bombers, homologació d'activitats formatives i gestió de residus.

En total, disposem de 31 aules i 21 despatxos, tots ells a disposició de les usuàries i participants de l'entitat. Totes aquestes instal·lacions estan equipades amb mobiliari en perfecte estat i, en la majoria de les aules, també hi ha equips amb ordinadors i pissarres electròniques. Són espais amplis, lluminosos, amb les condicions tècniques necessàries que li permetin desenvolupar diverses activitats formatives també a la tutoria.

Al mateix temps, l'Espai Femarec també compta amb 1.300m² d'instal·lacions a llarg termini en 8 tallers simultàniament amb les diferents accions formatives de l'entitat: magatzem, comerç, administració, neteja...).

Pel que fa al **material** didàctic, comptant, per a la realització de les diverses activitats i en un clar conjunt de mètodes audiovisuals (que faciliten la comprensió de conceptes i connexions que es donen), amb bon nombre d'ordinadors portàtils, projector, TV, DVD, reproductor, retroprojector, projector de diapositives i càmera de vídeo...

A més, els materials fungibles més habituals són: paper blanc, cartolines, catifes, bolígrafs, llapis, llibretes, retoladors, clips, grapadora, tisores, etc.

S'incorpora l'**ús de les noves tecnologies de la informació i el coneixement**, com la plataforma d'aprenentatge virtual amb la plataforma Classroom de Google, per garantir l'atenció a la diversitat durant la formació, planificar i organitzar amb més garanties el treball individual a les sessions, per tal de publicar els materials didàctics en espais sostenibles i afavorir l'accessibilitat a l'orientació per a les persones participants, treballant l'alfabetització informàtica i les competències transversals, així com nous canals de recerca de feina a partir de les TAC.

Per fer possible aquesta intervenció, ha calgut elaborar procediments per a la correcta impartició de les sessions, per unificar i cohesionar criteris metodològics, fer prendre consciència a les professionals de tots els aspectes a treballar i avaluar, i marcar pautes procedimentals de funcionament intern, així com de el paper a desenvolupar en les accions grupals i individuals.

VIABILITAT I SOSTENIBILITAT

Femarec ha comprovat des de fa ja 31 anys les bondats dels serveis del Departament de Desenvolupament Personal i del Capital Humà a favor no únicament de les persones participants sinó també en relació al seu entorn social. A aquestes alçades, el centre s'ha convertit en una molt bona oportunitat per practicar una sèrie de capacitats, adquirir certs coneixements importants per millorar l'ocupabilitat i, en definitiva, aconseguir la inclusió de les persones en situació d'exclusió.

Atès que l'entitat ha treballat des dels seus inicis per mantenir i millorar constantment les accions que tenen efectes positius sobre aquest col·lectiu, la intenció és continuar oferint aquests serveis de manera que continuïn sent una activitat permanent de l'entitat.

A nivell financer, Femarec depèn sempre dels ajuts públics i privats que rep, els quals s'han vist reduïts en els últims anys. Tot i que disposa d'ingressos propis, derivats de l'activitat productiva del seu Centre Especial de Treball (CET) i canalitzats des del compromís de l'empresa privada a través de la Fundació Femarec, que són reinvertits en el propi objecte social de l'entitat i que fa anys que complementen el cost del manteniment del projecte, fent front a les dificultats derivades del context social de cada moment.

No obstant, Femarec continuarà treballant en buscar finançament mitjançant les convocatòries, tant públiques com privades, que puguin sorgir i es posin a la disposició de les entitats sense ànim de lucre.

ANNEX 3

Espai de les famílies

Memòria justificativa de l'actuació

RESUM DEL PROJECTE EXECUTAT

Una acció de caràcter informatiu i de recolzament, un punt de trobada i diàleg entre les famílies de les persones treballadores del Centre Especial de Treball i els i les professionals que les atenen, on es treballa de forma individual i col·lectiva amb l'objectiu de facilitar l'intercanvi d'experiències, idees i perspectives de futur, a través de la organització de grups de suport (sessions amb les famílies que consisteixen en reunions conduïdes per professionals durant les quals els propis familiars dialoguen sobre diverses situacions i/o problemàtiques), xerrades i tallers (sessions informatives monogràfiques sobre temes específics conduïdes per especialistes reconeguts en les matèries a tractar), atenció individual per part dels nostres professionals per tal de conèixer millor les famílies, i una trobada final d'any per a la valoració global de l'acció.

OBJECTIUS PREVISTOS

El projecte ha pretès dotar la família de la persona amb discapacitat intel·lectual de mecanismes suficients per afrontar amb èxit la integració, d'aquesta família en el seu entorn social, així com la adquisició d'habilitats de comprensió i maneig de les situacions habituals i/o de crisi que es plantegen en el sí familiar.

A nivell més específic, els objectius han estat:

- U Millora de la comunicació entre els professionals i les famílies.
- U Adquisició de consciència de la discapacitat i la necessitat de seguiment, de les limitacions i de les possibilitats, per part de la família.
- U Aportació d'informació i assessorament a les famílies.
- U Treball directe amb les famílies, fomentant la col·laboració.
- U Millora de la coordinació activa entre els professionals d'equip d'intervenció social i el nucli familiar.
- U Promoció de la igualtat entre homes i dones. Tradicionalment, la figura de persona cuidadora era de les dones.
- U Assessorament legal en temes d'incapacitació, institucions tutelars, figura de l'assistent i testament.
- U Assessorament a les famílies sobre les principals prestacions, els ajuts i els serveis que els ofereixen les administracions o altres entitats.

A través dels seguiments telefònics i en alguns casos presencials, les professionals de l'Equip d'Intervenció Social han treballat aquests objectius de manera molt més personalitzada i centrada en la persona.

L'any 2021 es van poder reprendre activitats grupals presencials. Així, es van realitzar dues xerrades, la temàtica de les quals va ser l'“Envelliment actiu de les persones amb discapacitat” en el primer cas, i la segona “Prestacions econòmiques vinculades a la discapacitat”.

De la mateixa manera, es va realitzar un primer grup de suport familiar en format de trobada telemàtica, però ja en el darrer trimestre d'any es van realitzar dues sessions del grup de suport familiar presencials. Pel que fa a la realització dels grups de suport, l'objectiu que principalment s'ha aconseguit és:

- ▮ Reduir l'angoixa de les famílies i facilitar un espai per explicar les seves vivències i compartir-les.

El suport específic in-situ, es va mantenir la opció de realitzar-se en cas que fos necessari tant per part dels professionals de l'Equip d'Intervenció Social o bé necessitat de la família.

PERSONES BENEFICIÀRIES

El col·lectiu destinatari del projecte han estat les famílies de les 149 persones treballadores del Centre Especial de Treball (CET) amb discapacitat intel·lectual i/o trastorn mental, tots ells en un grau que, segons el certificat expedit per l'Institut Català d'Assistència i Serveis Socials, va del 33% al 84%. Així mateix, tots presenten afectació en una o més àrees: comunicació, autocura, organització a la llar, habilitats socials, ús de recursos comunitaris, salut, oci i treball.

No obstant, es troben en un situació d'una bona estabilització de les seves disfuncions, i les principals dificultats a què s'enfronten, i sobre les quals es tracta d'incidir, són:

- ▮ Limitacions significatives tant en el funcionament intel·lectual com en la conducta adaptativa expressada en les habilitats adaptatives conceptuals, socials i pràctiques
- ▮ Dificultats en les relacions afectives
- ▮ Vulnerabilitat emocional
- ▮ Baixa autoestima, tolerància al fracàs i frustració

Aquestes persones pertanyen majoritàriament a famílies amb dificultats econòmiques, amb problemes d'integració social, desestructurades i/o amb un nivell cultural molt baix. És evident que aquestes circumstàncies no es donen en tots els casos, però sí que la gran majoria es troba, com a mínim, en alguna d'aquestes característiques, que cal afegir a la discapacitat de la persona

ACTIVITATS REALITZADES

GRUP DE SUPORT FAMILIAR

La intervenció grupal es desenvolupa mitjançant els grups de suport familiar i les xerrades.

Els grups de suport familiar el realitzen un total de 22 famílies.

Les xerrades que s'han es van realitzar van ser:

- Envel·liment actiu de les persones amb discapacitat: la xerrada es va realitzar el 19/11/21 i van assistir 21 persones.
- Prestacions econòmiques vinculades a la discapacitat: la xerrada es va realitzar el 14/10/21 i van assistir 18 persones.

Els familiars han aprofitat els seguiments telefònics individuals o entrevistes presencials, per donar resposta els seus dubtes, suggeriments o aspectes específics sobre el seu familiar. Des de l'inici del Covid-19, un gran nombre han afavorit els seguiments telefònics, evitant les intervencions grupals i les entrevistes presencials, tot i que s'han reprès en el tercer trimestre de l'any.

ATENCIÓ INDIVIDUAL FAMILIAR

La intervenció individual s'ha desenvolupat de manera regular, mitjançant coordinacions telefòniques i les visites espontànies que s'atenen al moment per l'angoixa familiar o urgència del cas. Les coordinacions telefòniques es realitzen al llarg de l'any i en funció de les diverses situacions per tal de recolzar i optimitzar el procés d'adaptació i permanència de l'usuari al recurs.

A banda s'han concertat entrevistes amb les famílies a petició de l'equip o de la pròpia família.

En el darrer exercici es van realitzar 327 coordinacions/intervencions familiars i 86 contactes mitjançant el correu electrònic.

SESSIONS INFORMATIVES MONOGRÀFIQUES

També es van realitzar 2 sessions monogràfiques informatives monogràfiques a l'any sobre temes específics, en resposta a les demandes concretes de les famílies detectades durant les sessions dels Grups de Suport o necessitats observades pels professionals de l'Equip. Aquestes sessions són conduïdes per especialistes externs a l'entitat, reconeguts en les matèries a tractar.

AVALUACIÓ I RESULTATS

Gràcies a l'execució del projecte i el treball dels objectius anteriorment citats, s'ha aconseguit que les famílies de les persones treballadores del CET es sentissin partícips, escoltades i recolzades, mitjançant aquest espai d'intercanvi d'informació, formació i coordinació, que ha permès una millor relació amb Femarec i una major complicitat i implicació per poder realitzar les intervencions necessàries, tant des del nucli familiar com des de l'Equip d'Intervenció Social del CET.

I més específicament podem parlar de:

- U Millora en la coordinació entre familiars i professionals en tots els nivells de l'entitat.
- U Reconnducció de possibles confusions de rols en el nucli familiar en relació a la autonomia i responsabilitat individual del treballador.
- U Clarificació i reconnducció de qualsevol conducta o actitud que generi conflicte, i les pautes familiars més adequades.
- U Unificació de criteris en les pautes sobre les conductes adaptatives que es marquen els usuaris, tant a nivell familiar com laboral.

S'ha fet el recull de les verbalitzacions objectives de satisfacció a llarg termini, de la feina feta per part de les persones professionals d'Equip d'Intervenció Social. Centrant-se en el grau de satisfacció que estableix aquest respecte a les professionals de l'entitat, del tracte i suport rebut per part d'elles, i de les expectatives i eficàcia en la resolució de les seves necessitats i/o demandes.

En aquest aspecte s'ha observat una disminució de situacions disfuncionals i una millora en la coordinació i en la comprensió dels objectius que es pretenen pels treballadors amb discapacitat.

Durant tot el projecte s'ha realitzat un seguiment exhaustiu dels contactes i trobades amb les famílies, registrant les sessions en documents a l'efecte, per poder així analitzar de forma objectiva l'eficàcia del servei. En l'avaluació han intervingut tots els participants del projecte, famílies i professionals interns, amb l'objecte de recollir les diferents visions i perspectives del mateix.

Com a indicadors, s'han registrat els següents:

- U Disminució de les disfuncions i millora de la coordinació.
- U Nombre i grau de contactes amb les famílies.
- U Quantitat i qualitat de les aportacions de las famílies durant les seguiments.
- U Grau d'implicació, nombre d'assistents i regularitat a les seguiments.

RECURSOS EMPRATS

Femarec aporta un equip multidisciplinar que treballa en atenció directa amb les persones beneficiàries. Aquest equip reuneix les diferents aportacions professionals necessàries per poder desenvolupar el projecte, les quals es poden encabir dins dels següents perfils:

- U Responsable-coordinadora de l'Equip d'Intervenció Social (psicòloga): és la persona encarregada d'ajudar el conjunt de treballadors-usuaris i treballadores-usuàries amb discapacitat a assolir els objectius laborals i socials continguts en el projecte individualitzat del qual disposen.
- U Treballadores socials: promouen el benestar social i laboral dels usuaris i usuàries del CET, facilitant la cohesió social treballant conjuntament amb els usuaris i usuàries i les seves famílies.
- U Monitores: són les responsables de l'aprenentatge, l'organització i la realització pràctica dels treballs encomanats i de les tasques pròpies del Centre Especial de Treball.

A més a més, el projecte compta amb la col·laboració d'un seguit de professionals de suport que no participen en l'atenció directa de l'usuari o usuària, però que ho fan intervenint en diversos aspectes imprescindibles per a garantir la continuïtat del projecte. Estem parlant, per exemple, de l'Equip de Projectes, que s'encarrega de les funcions de cerca i tractament de dades i documentació; de l'Equip de Comunicació, que porta a terme les tasques de comunicació i disseny; l'Àrea jurídica que assessora i assegura tots els temes legals, i el Departament TIC, indispensables per al bon funcionament de les noves tecnologies de la comunicació que intervenen en el desenvolupament del projecte. Així mateix, cal tenir en compte que la tasca de l'Àrea Administrativa i dels Serveis Generals és també necessària per a garantir determinades condicions del servei.

Pel que fa als mitjans tècnics que fan possible la continuïtat del projecte general de Femarec i que es posen a disposició d'aquest projecte, es tracta del nou local que Femarec disposa al carrer Torrent de l'Estadella, 46.

En aquest espai es divideixen les diferents seccions productives del Centre Especial de Treball, i també inclou diverses aules per a impartir formació, oficines, despatxos per al treball dels professionals, i el Centre de Dia de Salut Mental.

Per a la correcta realització d'aquest projecte s'ha necessitat, els despatxos on els professionals es reuneixen amb les famílies per realitzar les entrevistes individuals.

VIABILITAT I SOSTENIBILITAT

L'Espai de les Famílies neix arrel de la detecció, per part de Femarec, de la necessitat de mantenir un estret contacte amb les famílies de les persones amb discapacitat intel·lectual que treballen al Centre Especial de Treball (CET), necessitat que continuem considerant vigent. Té com a objectiu mantenir-les informades i orientar-les per tal de facilitar l'acceptació de la discapacitat o del seu o de la seva familiar i ajudar-les en la resolució de problemes relacionats.

A dia d'avui, encara se'ns fa palès que aquestes famílies tenen dificultats provocades per les situacions disfuncionals que afecten, de forma més o menys directa, a l'evolució dels usuaris i de les usuàries cap a una plena autonomia personal, social i laboral. Bàsicament, s'identifiquen tres dificultats que molt sovint s'entrecreuen i retroalimenten entre sí, en la relació entre la família i el recurs laboral:

- U Manca d'informació del recurs laboral que atén la persona familiar.
- U Confusió de rols dins del nucli familiar, que genera dinàmiques disfuncionals.
- U Dificultats en la coordinació activa entre l'equip professional i la família.

A més, segons el Departament de Drets Socials de la Generalitat de Catalunya, el número de persones amb discapacitat intel·lectual i/o trastorn mental a l'àmbit metropolità és el 2021 de 121.633 persones. Malauradament, els serveis i recursos destinats a aquestes persones segueixen sense créixer proporcionalment, creant una necessitat patent de cobrir la demanda de places.

ANNEX 4

Servei de Salut Mental

Memòria justificativa de l'actuació

RESUM DEL PROJECTE EXECUTAT

El Centre Especial de Treball de Femarec, des de fa més de 27 anys, acull a persones usuàries-treballadores diagnosticades amb trastorn mental sever (TMS), un conjunt d'entitats psicopatològiques de la qual se'n deriven dificultats que poden afectar tant la seva vida personal com les possibilitats d'integració sociolaboral. Així, el projecte de Centre de Dia de Salut Mental és un servei de suport especial que ha ofert als beneficiaris. Des de l'any 2001, aquest servei de rehabilitació comunitària atén de manera especialitzada a persones adultes amb aquest diagnòstic, amb fins rehabilitadors, normalitzadors i sociabilitzadors.

El Servei de Suport i Rehabilitació en Salut Mental de Femarec proporciona una atenció rehabilitadora psicossocial fonamentada en la intervenció centrada en la persona: és a dir, l'acompanyament al llarg d'un procés de tipus rehabilitador i comunitari amb la finalitat d'ajudar l'usuari/ària a aconseguir una millor qualitat de vida d'acord amb les seves expectatives i, alhora, portar a l'òptim el seu desenvolupament sociolaboral.

Per cada persona atesa s'elabora un pla d'atenció individualitzat, concebut com un instrument que permet que la persona, així com les persones referents en els seus diferents contextos (família, professionals de diferents serveis, grups de suport, etc.) participin d'una manera activa en el desenvolupament del projecte individual de rehabilitació i reinserció (PIRR) de la persona, per tal que pugui assolir una bona qualitat de vida (QV).

OBJECTIUS PREVISTOS

Considerem assolits els objectius generals del projecte al detall que segueix:

Objectius generals del projecte:

- U Promoure i protegir la salut
- U Prevenir la malaltia i els seus factors de risc
- U Prevenir i atendre la cronicitat
- U Participar del procés de recuperació de la persona tenint com a principal objectiu la seva qualitat de vida (QV), prioritzant l'apoderament i la participació d'aquesta i de la seva família d'acord amb les expectatives pròpies. Aconseguir que les persones amb TMS tinguin una forma de vida satisfactòria és l'objectiu fonamental de la nostra estratègia d'intervenció.
- U Oferir recolzament, assessorament i formació a les famílies.

- U Recolzar, col·laborar i coordinar-se amb els Serveis de Salut Mental de referència, Serveis Socials i altres recursos sociocomunitaris per a afavorir i articular una atenció integral que promogui els processos d'autonomia, rehabilitació i suport comunitari adaptats a les necessitats de cada persona usuària.
- U Actuar com a agents promotors de salut mental des d'una perspectiva de gènere.
- U Actuar com a agents promotors d'un envelliment actiu, segur i saludable.
- U Garantir entorns segurs i saludables, mitjançant la prevenció i la promoció de la salut mental entre les persones ateses.

Vertebradors del projecte, els conceptes de qualitat de vida (QV) i, més concretament, de qualitat de vida relacionada amb la salut (QVRS) engloben no només els aspectes objectius (indicadors de salut, integració social, satisfacció de necessitats identificades, etc.) sinó també aquells aspectes subjectius referits a la pròpia percepció que l'usuari/ària té de la seva qualitat de vida.

Objectius operatius relatius a la qualitat de vida (persona usuària i família):

- U Promoure la salut mental, la resiliència i el benestar emocional de la població atesa al llarg de l'adulthood mitjançant l'atenció i el seguiment individual.
- U Promoure la salut mental, la resiliència i el benestar emocional de la població atesa al llarg de l'adulthood mitjançant l'atenció i el seguiment individual.
- U Augmentar les coordinacions amb els Centres de Salut Mental d'Adults CSMA's, Equips d'Atenció Primària EAPs, entitats tutelars, etc. El confinament i la pandèmia de la Covid-19 intensificà les coordinacions.
- U Defensar els drets i la igualtat d'oportunitats i lluitar contra la discriminació de les persones amb malaltia mental a través de l'abordatge de l'estigma associat (real i percebut).

Objectius operatius respecte del gènere:

- U Apostar per l'equilibri i l'equitat (però no la promoció de l'"unisex"), contemplant aspectes vitals com la maternitat i la salut mental, la menopausa i els seus efectes clínics, l'amenorrea secundària, etc.
- U Escoltar atentament la problemàtica de cada dona en particular per oferir, atenent la singularitat femenina, respostes personalitzades.
- U Acompanyar durant el tractament per abordar les posicions subjectives que de manera inconscient es troben en o poden acabar vinculant-se a situacions de violència de gènere.

Objectius operatius relatius a l'envelliment:

- U Intervenir per fomentar una vellesa activa, digna i saludable entre els usuaris/àries en procés d'envelliment. En el cas del Centre de Dia de Salut Mental, es pren com a punt de tall l'edat de 45 anys.
- U Seguir treballant en el grup pilot d'abordatge de l'envelliment prematur per poder avaluar característiques i necessitats a curs i a mig termini, i establir un programa d'envelliment actiu.

Objectius operatius relatius a la qualitat del recurs:

- U Reflexionar d'acord amb l'ètica assistencial i el respecte als Drets Humans, i fer autocrítica constructiva i conjunta de la pròpia praxi a través de reunions periòdiques a fi de concretar millores.
- U Els/les professionals, formar-se de manera continuada.

A causa de la situació de pandèmia, els següents objectius es van veure especialment condicionats:

- U Ampliar la participació activa de les persones amb trastorn mental en la vida cívica, cultural i lúdica de la comunitat. Durant el confinament, l'objectiu s'adaptà a la participació virtual.
- U Incrementar la participació activa de les famílies en el programa d'intervenció del nostre recurs. Per raó de la pandèmia, les xerrades i grups presencials de suport no es van poder portar a terme. No obstant, el fet que els seguiments (telefònics) de les persones usuàries s'intensifiquessin durant el confinament total va facilitar el contacte amb les famílies i de la detecció de necessitats.
- U Reduir l'ús dels serveis sanitaris i la necessitat d'ingrés. Si bé aquest era un objectiu previst, a causa de la crisi sanitària, aquest es revertí sobretot pel que fa a l'ús de serveis.

PERSONES BENEFICIÀRIES

Els usuaris i les usuàries atesos pel Servei de Salut Mental han estat 67 i provenien majoritàriament del Centre Especial de Treball o d'altres accions de Femarec.

Sociodemogràficament, acomplien amb les següents característiques:

- U Gènere: 72% homes, 28% dones
- U Edat: 18 a 29 anys, 6%; 30 a 44 anys, 27%; 45 a 59 anys, 67%
- U Grau de discapacitat: entre el 33 i el 44%, 23%; entre el 45 i el 64%, 19%; igual o superior al 65%, 58%
- U Diagnòstic: trastorns psicòtics 44%, trastorns de l'estat d'ànim 25%, trastorns de la personalitat 21%, altres trastorns de conducta 9%, trastorn obsessiu compulsiu 1%
- U Nivell socioeconòmic: baix-mig
- U Característiques socioculturals i conductuals: potencialment víctimes de l'estigma i receptors d'actituds socials de rebuig que en conseqüència comporten entrebancs socials addicionals malgrat les actuacions de sensibilització i els esforços per a palesar-ne una imatge més ajustada, amb estudis primaris o estudis de formació professional incomplets, majoritàriament solters, convivint amb els pares o solament amb un dels progenitors

- ▮ Factors de risc: exclusió social, aïllament, marginació, dificultats econòmiques, sofriment personal, no cerca d'ajuda pel temor de la persona a ser etiquetada.

ACTIVITATS REALITZADES

Expressió plàstica: activitat lúdico-creativa a través del treball de construcció, creació, elaboració o decoració amb diversos materials. L'objectiu és fomentar l'autonomia personal, l'expressió, la sensació d'autoeficàcia, la iniciativa, la creativitat, la col·laboració, l'hàbit de treball i l'atenció mitjançant l'adquisició de destreses manipulatives.

Expressió corporal: taller de grup on a través de diferents activitats psicomotrius és promouen les relacions i la integració de la persona en el seu entorn, utilitzant el cos com a vehicle d'expressió. El cos és un mitjà de gran força, poder comunicatiu i d'auto-coneixement. Es fomenten la participació, la satisfacció i el desenvolupament personal.

Relaxació: taller en el que s'entrena tant en tècniques de relaxació muscular progressiva i respiració abdominal com en exercicis senzills de Mindfulness. Permet treballar l'afrontament de l'estrès a través de tècniques de reducció de l'activació fisiològica pròpia de l'ansietat.

Anglès: la llengua s'aprèn fent ús d'ella i la interacció que es produeix durant el desenvolupament del taller facilita el procés d'aprenentatge. L'aprenentatge d'idiomes és una necessitat a la nostra societat actual i constitueix un element bàsic en la formació d'una persona. La capacitat per poder comunicar-se en una altra llengua i millorar la comprensió i el domini de la pròpia també afavoreix actituds i valors de respecte cap als altres models de vida i cultura.

Horticultura: cura de les plantes ornamentals i aromàtiques que hi ha a l'espai obert de l'entitat. A banda, es gestiona i es segueix tot el procés en l'hort habilitat al centre. Les persones tenen cura de les plantes ornamentals i aromàtiques que hi ha a l'espai obert de l'entitat. A banda, es gestiona i es segueix tot el procés en l'hort. Es treballen aspectes d'autogestió i de la gratificació.

Informàtica: a partir del treball amb les principals eines ofimàtiques i d'internet, es pretén familiaritzar a la persona usuària en l'ús de les noves tecnologies, i de la xarxa com a font d'obtenció d'informació, desenvolupant un sentit crític de les dades que poden obtenir.

Parlem-ne: taller grupal on de forma interactiva es tracten diferents aspectes de salut mental: símptomes, curs, senyals d'alerta, tractament farmacològic i psicosocial.

Persegueix una reducció dels efectes de la malaltia en la vida diària, millora de l'adherència al tractament, la prevenció de recaigudes, la potenciació de factors de protecció i de salut i un rol motivat i més actiu en l'autocura i en l'afrontament del trastorn.

Espai de dones: amb la finalitat de seguir potenciant la transmissió de valors i la transversalitat de gènere a través dels projectes endegats per Femarec, l'Entitat decideix incorporar la perspectiva de gènere al plantejament del recurs.

Gestió del lleure: els i les participants reben suport per programar, gestionar i dinamitzar activitats d'oci de la forma més autònoma possible, treballant transversalment capacitats d'organització i planificació, mobilitat, gestió econòmica i habilitats socials. Aprofitem els recursos de la comunitat, per tal de poder gaudir de les propostes lúdiques i culturals que ens ofereix l'entorn.

Grup d'oci: els grups s'autogestionen i la professional del Centre de Dia els ofereix suport logístic quan ho sol·liciten. Funcionen habitualment els caps de setmana amb horari flexible i normalitzat, es prioritza l'activitat d'oci escollida pels participants.

Assemblea: espai on s'aborden qüestions escollides per les persones usuàries, ja siguin qüestions del propi recurs o altres temes d'interès. En l'activitat es treballa la presa de decisions, la capacitat d'escollir, la iniciativa i la motivació per a noves activitats. S'incideix en el respecte a la diversitat i el dret a expressar-se i a escollir dels altres.

Participació comunitària: flashmob pel Dia de les Persones amb Discapacitat organitzat per la taula d'entitats de persones amb discapacitat de Sant Andreu.

Participació comunitària: Assajos i realització del video de la flashmob pel Dia de les Persones amb Discapacitat organitzat per la taula d'entitats de persones amb discapacitat de Sant Andreu.

Prospecció sanitària i comunitària: exploració dels serveis de salut, les dinàmiques socials del barri, els espais públics, conèixer els serveis i entitats de la zona, etc, per tal d'ampliar la xarxa.

Grup d'oci: els grups s'autogestionen i la professional del Centre de Dia els ofereix suport logístic quan ho sol·liciten. Funcionen habitualment els caps de setmana amb horari flexible i normalitzat, es prioritza l'activitat d'oci escollida pels participants.

Sortides d'estiu: arribat l'agost, organitzem diverses sortides de caire lúdic i cultural amb la finalitat d'oferir una ocupació a les nostres persones usuàries durant part de les vacances laborals d'estiu. Aquest any, per la situació de pandèmia, es va valorar no fer sortides. En contrapartida, es va oferir un programa de diferents activitats online al Fem Núvol.

Espai de sortida: habitualment durant el mes de juliol, es realitzen activitats socioculturals per la ciutat de Barcelona. Aquest any, a causa de la pandèmia, no es realitzen activitats presencials sinó que s'ofereixen activitats al Fem Núvol (espai virtual)

AVALUACIÓ I RESULTATS

Els sistemes d'avaluació que ens han permès extreure resultats són els següents:

- U Revisions periòdiques del Projecte Individual de Rehabilitació i Inserció (PIRR) a partir d'entrevistes individuals i familiars, la coordinació amb altres equips i el seguiment continuat del pacient des del mateix Servei de Salut Mental.
- U Realització i establiment d'un recull intern de paràmetres (e. g. necessitat d'atenció sanitària urgent, núm. d'hospitalitzacions, vinculació a recursos comunitaris, núm. d'usuaris/àries amb bona adherència al tractament, etc.) que permeti analitzar la relació qualitativa amb els objectius del PIRR i reunir dades quantitatives per a obtenir l'evolució de l'usuari/ària i l'eficàcia de la intervenció.
- U Seguiment de la valoració de l'estat cognitiu mitjançant proves adaptades: tenint en compte l'envelliment mental prematur de la nostra població, servir-se d'aquestes per a establir una comunicació més eficaç amb els professionals mèdics de referència. Focalitzar en la prevenció i en la detecció del deteriorament cognitiu permet una intervenció rehabilitadora més acurada i la contribució a la promoció d'una vellesa saludable.
- U Passació anual del Qüestionari de satisfacció del servei per a usuaris/àries i familiars. Aquest 2021 s'han inclòs aspectes relatius a l'impacte per la pandèmia. A través d'una escala tipus "Likert" (gradació "gens satisfet/a" - "poc satisfet/a" – "indiferent" - "satisfet/a" - "molt satisfet/a") es sol·licita a les persones usuàries la seva valoració qualitativa del servei. L'ús d'aquesta eina és molt important ja que a través de respostes de les participants i de les seves aportacions podem procurar la readaptació del programa en pro de les beneficiàries.

Resultats obtinguts:

- U D'acord amb el PIRR, assoliment de, com a mínim, un dels objectius pactats
- U Valoració de canvi tant per part de l'usuari/ària participant com de la família

- U Percepció de control i millora dels símptomes del trastorn
- U Corroboració de l'existència de deteriorament en cognitiu en aquells usuaris/àries en els quals sigui clínicament observable
- U Grau de satisfacció: de la gradació "gens satisfet/a" - "poc satisfet/a" - "indiferent" - "satisfet/a" - "molt satisfet/a", majoria conjunta (80%) de "satisfet" i "molt satisfet"

RECURSOS EMPRATS

L'equip professional encarregat del Centre de Dia és multidisciplinari i l'actuació és efectiva en el mateix sentit, amb un enfocament biopsicosocial. Aquest equip reuneix les diferents aportacions professionals necessàries per poder desenvolupar el projecte, les quals es poden encabir dins dels següents perfils:

- U 1 Responsable d'Intervenció social (psicòloga): professional encarregada d'organitzar l'equip professional del recurs, amb les funcions de màxim responsable, encarregant-se, juntament amb la resta de professionals, d'establir les línies de treball, la seva supervisió, revisar resultats, establir objectius, etc. És la persona que realitza les intervencions individuals i, per tant, l'encarregada d'atendre directament i d'ajudar, amb el suport de la resta de l'equip, el conjunt de persones usuàries amb un diagnòstic de trastorn mental a assolir els objectius personals i socials continguts en el projecte individualitzat del qual disposen. Coordina les diferents actuacions per tal d'acomplir les fites proposades i pactades.
- U 1 Treballadora social: fomenta el benestar i la qualitat de vida de la persona usuària dins la societat, essent qui s'encarrega d'articular els recursos necessaris per afrontar les situacions de crisi personal i familiar.
- U 2 Educadores socials: són les responsables de l'aprenentatge, l'organització i la realització pràctica dels treballs encomanats i de les tasques pròpies del Servei de Salut Mental.
- U 1 Psiquiatre: supervisió i suport a les professionals del servei, en l'atenció a les persones usuàries.

Aquest personal treballa en tot moment en estreta col·laboració amb els professionals de referència que ens han derivat la persona usuària i amb els del Centre de Salut Mental corresponents. És a dir, les persones ateses continuen rebent tractament i seguiment en serveis de la xarxa pública de salut mental. Amb tot, l'atenció per part de l'entitat pretén descongestionar. Per afavorir la seva estabilitat, és important coordinar-se amb els diferents dispositius de la xarxa i realitzar intervencions consensuades i adaptades a les necessitats de cada persona usuària. Per treballar en xarxa amb altres recursos i entitats, es sistematitzen mecanismes de derivació i coordinació amb la resta de serveis socials, sociosanitaris, derivadors i/o referents assistencials dels usuaris i de les usuàries i serveis comunitaris de la seva zona.

A més a més, el projecte compta amb la col·laboració d'un seguit de professionals de suport que no participen en l'atenció directa a la persona usuària, però que ho fan intervenint en diversos aspectes imprescindibles per a garantir la continuïtat del projecte. Així, comptem endemés amb el suport d'un tècnic de projectes, que s'encarrega de les funcions de cerca i tractament de dades i documentació, d'un tècnic de comunicació, que porta a terme les tasques de comunicació i disseny, d'un tècnic jurídic, que assessora i assegura tots els temes legals, i un tècnic de les tecnologies de la informació i la comunicació (TICs), indispensable per al bon funcionament de les noves tecnologies de la comunicació que intervenen en el desenvolupament del projecte.

Tanmateix, cal tenir en compte que la tasca de les àrees directives, administratives i dels serveis generals.

Pel que fa als mitjans tècnics que fan possible la continuïtat del projecte, són els que es troben al local que Femarec disposa al carrer Torrent de l'Estadella 46 de Barcelona. Aquestes instal·lacions ocupen un espai d'aproximadament 15.000 m². Aquest és accessible a persones amb mobilitat reduïda, ja que disposa de rampes i de diferents ascensors. A més a més, compta amb lavabos adaptats. Per tant, el nostre local disposa dels mitjans suficients per a què persones amb discapacitat puguin accedir amb comoditat. Òbviament, aquestes compleixen les condicions òptimes de llum natural, espai i salubritat que estableix la vigent normativa en prevenció de riscos. Si bé la salut de les persones és el "leit motiv" del Centre de Dia, la responsabilitat social i planetària, i la qualitat de l'espai amb el consegüent benefici en les persones, han esdevingut també una prioritat. Així, les instal·lacions on s'ubica el recurs compta amb l'hort on desenvolupem una de les actuacions del recurs, arbreda, decoració amb plantes aromàtiques, un jardí vertical, panells solars, il·luminació LED i pintat ecològic.

El projecte es desenvolupa a la segona planta de l'edifici "L" que consta de:

- 1 aula polivalent per realitzar activitats
- 1 aula d'informàtica
- 1 aula-taller per desenvolupar activitats relacionades amb l'expressió plàstica
- 1 aula habilitada amb diferents materials per realitzar activitats d'expressió corporal i relaxació
- 6 despatxos equipats per realitzar entrevistes personals d'atenció individualitzada
- 1 sala de reunions
- 1 despatx de treball amb suport informàtic i bases de dades per al treball en xarxa dels/les professionals
- 1 magatzem per a l'arxiu i per desar material divers

VIABILITAT I SOSTENIBILITAT

Les persones usuàries vinculades al nostre servei segueixen un projecte de rehabilitació psicosocial, amb uns objectius personalitzats, que els i les facilita la seva adaptació en l'activitat laboral i en disminueix les baixes laborals causades per la malaltia psiquiàtrica. Aquesta integració laboral és un component clau per facilitar l'autonomia, la independència i la integració social de qualsevol persona. Gràcies al desenvolupament d'una feina, una persona amb trastorn mental sever adquireix el rol normalitzat (o de treballadora) per sobre del rol de malalt.

No hi ha un procés rehabilitador igual a un altre: cada persona evolucionarà en major o menor grau cap a una integració normalitzada a la vida social. Però, en qualsevol cas, els recolzaments han de ser continuats i dirigits a l'obtenció de nous progressos, raó per la qual el projecte del Centre de Dia no ha de veure's interromput i funcionar complementàriament, sempre, a l'activitat laboral que els usuaris-treballadors i usuàries treballadores de Femarec realitzen al Centre Especial de Treball. Segons Rodríguez A. (2003) necessiten programes de rehabilitació que els i les orientin i ajudin a adquirir aquells hàbits laborals i habilitats que els i les permetin estar en millors condicions per accedir i manejar-se en el món laboral.

A més, i pel que fa a la necessitat en l'àmbit territorial, segons l'Idescat (2021), a Catalunya hi ha 121.345 persones reconegudes per tipus de discapacitat, amb malaltia mental, per a un nombre insuficient de places en recursos que els atenen. A més, durant els últims anys, amb la situació de crisi aquestes dades s'han agreujat, ja que, en no obtenir els recursos necessaris, les entitats que gestionen aquest tipus de servei es veuen abocades a reduir places, o a demanar a les famílies un cert cofinançament que la majoria no pot assumir.

En qualsevol cas, Femarec ha comprovat els beneficis terapèutics del nostre servei, ofert des de fa més de 17 anys, i així s'espera que continuï sent. El servei s'ha convertit en una molt bona oportunitat per a millorar i mantenir una sèrie de capacitats i aprendre diferents hàbits que es consideren molt positius per a la rehabilitació i per a reinserció social i laboral de la persona. Malauradament, nombroses persones necessiten, any rere any, de la nostra activitat per tal de rehabilitar-se, ja sigui per recaigudes en la seva patologia o per l'inici del seu tractament, cosa que ens porta a pensar en la necessitat de continuar realitzant-lo.

ANNEX 5

Teatre Social

Memòria justificativa de l'actuació

RESUM DEL PROJECTE EXECUTAT

La companyia Pot Teatre és un projecte teatral que crea i estrena periòdicament una obra de teatre. Durant l'any 2021 s'han dut a terme diverses representacions de les seves obres que la companyia ja té en cartera, i s'han realitzat les primeres representacions en públic de la nova obra: "Els tres porquets i el llop especulador".

Aquesta companyia té el valor afegit d'estar integrada exclusivament per actors i actrius amb discapacitat intel·lectual i/o trastorn mental sever.

OBJECTIUS PREVISTOS

Els objectius que s'han treballat amb el projecte han estat els previstos. El principal era el de seguir treballant per la plena inclusió al món cultural de les persones amb discapacitat intel·lectual i/o trastorn mental sever. Femarec vol fer de Pot Teatre una companyia amb una programació estable dins el circuit professional català de teatre i que aquesta sigui la professió del grup d'actors i actrius que conformen la companyia. Aconseguir aquest objectiu passa per fer grans productes teatrals amb un nivell de qualitat professional, com és el cas de les seves darreres obres ("Els músics de Bremen in Concert", "Aquí no paga ni Déu, el musical"; "Tot esperant Godot, el musical")

A banda, el projecte vol continuar complint l'objectiu que ja fa molts anys que assoleix, com és el d'espai lúdic-cultural que actua com a complement de l'activitat laboral dels treballadors del Centre Especial de Treball i que alhora serveix com a instrument d'aprenentatge, d'integració i desenvolupament personal i social.

PERSONES BENEFICIÀRIES

Pot Teatre és una companyia formada per un grup de 8 actors i actrius amb una llarga i consolidada experiència en el món del teatre. Les seves edats es troben entre els 35 i els 50 anys i tots i totes elles presenten diversos tipus de discapacitat intel·lectual, trastorn mental o discapacitat física d'entre el 33 i el 75%. A més, provenen de l'Àrea Metropolitana de Barcelona o bé de la pròpia ciutat.

Els destinataris/àries del projecte són el públic en general. No obstant, en el nostre cas, el que els hi plantejem és participar no tant en el procés creatiu, sino en la reflexió de l'obra i la seva posada en escena. Les obres que ofereix la nostra companyia tenen sempre una vessant de reivindicació social però, a l'hora, un impacte sobre la tolerància a la diversitat.

ACTIVITATS REALITZADES

La cultura és un dels sectors que més s'ha ressentit a conseqüència de la pandèmia. En el 2021 s'han pogut reprendre les actuacions amb públic, mantenint les mesures sanitàries d'aforament.

Com ja s'ha fet en anys anteriors, seguint l'objectiu de professionalitzar l'espectacle i dotar-lo de la màxima qualitat, s'han contractat els serveis d'un professional del vestuari i escenografia. El nou espectacle, un musical dirigit al públic infantil, ha incrementat les hores dedicades a l'assaig per treballar els aspectes relatius a la interpretació i les cançons del musical. Tots els assajos i la direcció de l'obra han anat a càrrec de l'Albert Gràcia, actor i director teatral, i s'ha comptat amb la col·laboració del músic Keco Pujol per la creació i assaig de les cançons.

S'han dut a terme assajos del gener a desembre, exceptuant el mes d'agost. Els assajos s'han realitzat a l'espai d'assaig de la companyia dins de l'horari laboral de els i les actrius, dues hores diàries de dilluns a dimecres. Seguint la tònica dels darrers anys, a través de l'experiència artística, els treballadors i treballadores han adquirit coneixements, aptituds i sensibilitats tant a nivell psicomotriu com a nivell creatiu. Aquesta activitat, amb la seva ocupació laboral diària, els aporta evidents efectes terapèutics i formatius claus per potenciar la seva autonomia i autoestima personal.

Durant el 2021 s'han realitzat 2 actuacions de la obra "Aquí no paga ni Déu" i 3 actuacions de "Els tres porquets i el lloc especulador".

AVALUACIÓ I RESULTATS

El treball realitzat ha suposat la promoció de l'accessibilitat i de la participació activa a la cultura de les persones amb discapacitat intel·lectual i/o trastorns mentals severes.

Podem relacionar les següents dades en relació als indicadors que es fan servir per avaluar l'abast dels resultats marcats:

- U 8 persones usuàries-treballadores del CET que participen a l'activitat.
- U Les valoracions, per part de l'equip psicosocioeducatiu, del progrés que realitzen els participants durant els transcurso de l'activitat són, com sempre, positives. El nivell de qualitat dels actors i de les actrius és equiparable a nivells de companyies professionals.
- U Representacions per diverses localitats de Catalunya dels tres darrers espectacles de la companyia.
- U Estrena d'un nou espectacle de la companyia.
- U Diverses aparicions en mitjans de comunicacions i xarxes socials, de les actuacions de Pot teatre.

RECURSOS EMPRATS

A banda de l'equip artístic de la companyia, per al seguiment psicosocial dels actors i actrius, el projecte compta amb el suport de l'Equip d'Intervenció Social de Femarec, que realitza el seguiment del projecte, sobre la base d'un intercanvi fluït d'informació entre els responsables artístics de l'espectacle, que és el que fa l'observació directa dia a dia, a partir de la qual s'estableix quines son les carències de l'usuari o usuària i es reorienten els objectius i les estratègies o metodologies més adients per aconseguir-los (a nivell laboral, social, familiar, relacional, mèdic..).

A nivell d'infraestructures, a causa de la naturalesa d'aquest projecte, es fa necessari disposar d'un centre d'assaig que permeti assajar l'obra i treballar l'attrezzo, entre d'altres, en unes condicions similars a les d'un teatre. El nou Espai Femarec ha permès incrementar l'espai dedicat a la companyia de teatre, que disposa d'una sala d'assajos completament equipada amb tota mena de material (attrezzo, equi de so i d'imatge).

VIABILITAT I SOSTENIBILITAT

Pot Teatre és una companyia de teatre, formada íntegrament per actors i actrius amb discapacitat intel·lectual i/o trastorn mental sever, amb més de 20 anys de trajectòria. Va néixer com una eina terapèutica de Teatre Social i avui dia ja podem parlar de formació professional.

Gràcies a tots aquests anys d'experiència, Femarec ha pogut comprovar la importància de les activitats d'expressió artística que contribueixen al manteniment i desenvolupament de les aptituds i hàbits personals d'una manera més creativa i estimulante. Els especialistes en ciències socials han descrit les expressions artístiques com una eina amb la qual les persones en risc d'exclusió poden expressar les seves frustracions i sentiments, sent especialment beneficiós per a col·lectius amb discapacitat intel·lectual i trastorn mental. L'expressió permet als col·lectius no "normalitzats" (en aquest cas persones amb discapacitat intel·lectual i/o trastorn mental) donar a conèixer quina és la diferència que els marca i trencar amb imatges estereotipades. D'altra banda, també cal recordar la gran manca de places en serveis socials per a persones amb discapacitat intel·lectual i/o trastorn mental al territori català. Per cobrir aquest buit dins la taxa de serveis pel col·lectiu a Catalunya i pels grans beneficis que els aporta, es fa palesa la necessitat de potenciar iniciatives com la companyia Pot Teatre i és per això que va néixer. Una eina imprescindible per complementar i arribar allà on no arriben els serveis públics.

Tot i existir altres iniciatives similars, el projecte de Femarec vol arribar un pas més enllà i fer del teatre la professió amb la que es guanya la vida aquest col·lectiu, assolint una gran fita per a la plena inclusió al món cultural. El projecte ha passat de ser una eina terapèutica a convertir-se en un producte cultural més dels que s'ofereixen en el circuit teatral professional de Barcelona. Per tant, aquest projecte no només fa pedagogia als actors i actrius, protagonistes del projecte, sinó que, alhora, també la fa per a la societat en general en quant constitueix una valuosa eina de difusió d'un missatge de solidaritat, tolerància i respecte a la diversitat. I, a banda dels valors en particular que pot promoure el contingut de cada obra que s'estrena, sempre tindrà un valor afegit i, per tant, un doble nivell de conscienciació del públic i la societat.

La companyia Pot Teatre, va néixer per les bondats terapèutiques que qualsevol forma d'art té sobre els col·lectius de persones que es veuen afectades per una discapacitat intel·lectual i/o un trastorn mental sever però durant els darrers anys s'han fet molts esforços per crear un grup consolidat amb experiència que està treballant en espectacles d'una qualitat professional.

Torrent de l'Estadella, 46. 08030, Barcelona
Tl: 93 303 65 00 femarec@femarec.cat fundacio@femarec.cat
www.femarec.cat

Seguiu també a **Femarec** a les xarxes socials

